

Finansdepartementet
v avdelingsdirektør Knut Thonstad
postmottak@fin.dep.no

FINANSDEPARTEMENTET	
16. AUG. 2007	
Saksnr.	07, 115-52
Arktivnr.	

Deres ref: 05/4721 Ø KnT

Vår ref: KAA/OVS

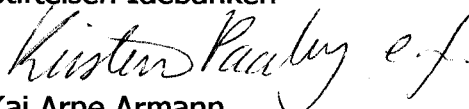
Oslo, 15.8.2007

Høringsuttalelse til Norges strategi for bærekraftig utvikling

Vi oversender med dette Stiftelsen Idébankens innspill til "Norges strategi for bærekraftig utvikling".

Vi ser frem til en bred debatt om den videre utviklingen av en bærekraftstrategi for Norge, og står gjerne til rådighet i det videre arbeidet både med dette og med de ulike oppfølginger av strategien.

Med vennlig hilsen
Stiftelsen Idébanken

Kai Arne Armann
Daglig leder

Norges strategi for bærekraftig utvikling

– høringsuttalelse fra Stiftelsen Idébanken:

10 skritt for å legge om til en bærekraftig utvikling

Det er 20 år siden FN-kommisjonen ledet av Gro Harlem Brundtland la fram rapporten "Vår felles framtid".

Brundtland-kommisjonens rapport dokumenterte behovet for en samlet strategi for miljø og utvikling, og ga håp om brobygging mellom utviklingsland og industriland i omleggingen til en bærekraftig utvikling – en utvikling der fremtidige generasjoner også kan få dekket sine behov.

De færreste, om noen, vil mene at vi har brukt de siste 20 årene godt nok. Debatten det siste halvåret, med økt fokus på klimautfordringene, har skapt mer oppmerksomhet omkring bærekraftpolitikken. Ikke minst gledelig er det økte fokus på det lokale nivåets relevans for å løse disse utfordringene.

Verdenssamfunnet ga en sterk respons på Brundtland-rapporten, også på det globale toppmøtet om miljø og utvikling i Rio i 1992. Sluttdokumentet derfra, Agenda 21, bekrefter behovet for en samfunnsutvikling som respekterer naturens kretsløp og bidrar til en mer rettferdig global fordeling. Det understrekes at dette forutsetter bred mobilisering på alle nivåer, ikke minst lokalt. I Norge fulgte mange kommuner opp ved å utvikle lokale Agenda 21-planer. Dette bidro til at staten noen år senere kom etter med sin nasjonale handlingsplan.

Behovet for å revitalisere arbeidet, ble et hovedfokus under den globale konferansen i Johannesburg i 2002. FN lanserte da et tiår for utdanning for bærekraftig utvikling (2005-2014). Målet for tiåret er å utvikle handlingskompetanse ved å la ny kunnskap fra gode eksempler bidra til nødvendige veivalg.

Revitalisering var også budskapet fra de 18 ordførerne i det norske programmet "Foregangskommuner i Lokal Agenda 21" da de ba daværende regjering om en nasjonal debatt for å skape engasjement og forpliktelse for en bærekraftig utvikling. Kommunene mener de har bidratt til å vise alternative løsninger som gir nye mulighetsrom – rom som kan utvides og som flere kan dra nytte av.

Kommunene deler en slik tro på at deres tiltak er et viktig bidrag til å identifisere nye nasjonale rammebetingelser. Teknologisk utvikling må gå hånd i hånd med nye handlingsmønstre.

Med utgangspunkt i utfordringene Brundtland-kommisjonen reiste, har Stiftelsen Idébanken de siste 20 årene kartlagt og formidlet gode eksempler på praksis som peker i retning av en bærekraftig utvikling. Erfaringene fra disse foregangseksemplene viser hvilke nasjonale virkemidler som kan stimulere en mer ambisiøs kurs i Norge:

1. Synlige mål – fakta på bordet.

Den nasjonale bærekraftstrategien som Regjeringen legger fram i 2008 må presentere et opplegg for hvordan man kan frambringe et bedre felles beslutningsgrunnlag. Herunder en analyse av langsiktige konsekvenser av dagens utviklingstrekk og forslag til nødvendige tiltak. Slik kan visjonen om en bærekraftig utvikling bli mer konkret og handlingsorientert. Dessuten: Inviter

samfunnsaktørene til et åpent og inkluderende partnerskap som kan etablere ambisiøse mål, slik flere aktører innen næringsliv og frivillige organisasjoner tidligere har bedt om.

2. Synlige skritt

Gå foran ved å gjøre hele offentlig sektor bærekraftig i sin forvaltning og drift, eksempelvis ved miljøsertifisering og etisk innkjøpspolitikk. Dessuten: Løft fram eksempler på god praksis i kommunene.

3. Bærekraftdepartement

Gi Finansdepartementet en tilførsel av kompetanse som muliggjør en integrering av økologiske, sosiale og økonomiske hensyn, og som sørger for en nødvendig samordning på tvers av alle samfunnssektorene. Finansdepartementet må styrke sin rolle som koordinator og pådriver.

4. Mer enn tekniske løsninger

Kommuniser en offensiv strategi som kombinerer satsning på ny teknologi, tydelige ledelsessignaler og involvering av individene, slik eksempelvis Statoil har gjort det ved sin omfattende reduksjon av landbaserte utslipp.

5. Stat og kommune på lag

Vårt ikke-bærekraftige forbruk skjer lokalt. Mange nordiske kommuner har demonstrert det lokale mulighetsrommet for nye bærekraftige løsninger. Søk ambisiøse og målbare resultater ved å *styrke samspillet* mellom nasjonal og lokal forvaltning. (Programmene Livskraftige kommuner og Grønne energikommuner kan gi bidrag til en slik utvikling).

6. Bærekraftfond

Mange norske foregangskommuner har erfaringer med å fremme engasjement og nytenkning for bærekraftig produksjon og forbruk. Følg opp ordførernes råd om å etablere et nasjonalt bærekraftfond som kan fremme lokale og regionale initiativ på tvers av vante skillelinjer mellom aktører og sektorer.

7. Produksjon og forbruk

Skap et grunnlag for framtidens Norge ved å stimulere bærekraftig produksjon og forbruk. Lytt til Göran Perssons erfaringer med å være proaktiv i å skape produkter og arbeidsplasser som framtiden trenger.

8. Bygg kompetanse

Bruk FN-tiåret for utdanning for bærekraftig utvikling (2005-2014) til å bygge endringskompetanse hos det norske folk, både gjennom voksenopplæring og opplæring i bærekraftig utvikling på alle trinn i utdanningssystemet.

9. Gode eksempler

Bruk bærekraftig praksis som pedagogisk verktøy. Synliggjør gode eksempler i regi av forvaltning, næringsliv og sivilsamfunn. Særlig i forhold til temaer som utfasing av miljøgifter, biomangfold og utryddelse av fattigdom.

10. Etisk plattform

Gi tilslutning til de etiske prinsippene i "Earth Charter", slik f.eks. Oslo kommune har gjort. Oppfordre bedrifter, kommuner og frivillige organisasjoner til å gjøre det samme.

Samlet bruk av disse 10 erfaringene skaper et mulighetsrom som sammen med endringene i opinionen gir et nytt handlingsrom for å nå ambisiøse mål.